

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS GAMINTOJŲ IR KONKURENCIJOS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui

2020-

**PAŽYMA
DĖL VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR
SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. rugpjūčio d. Nr. O5E-
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 32 straipsnio 3 dalimi, į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant pagrįstas sąnaudas už kurą, privalo būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Kai kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, įsigijimas buvo vykdomas ne per energijos išteklių biržą ir (ar) gamtinių dujų biržą, pagrįstomis sąnaudomis pripažįstamos ir į šilumos kainą ir (ar) karšto vandens kainos kintamąją dedamąją gali būti įtraukiamos įmonės biokuro ir gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos, neviršijančios vidutinės biokuro kainos arba vidutinės biokuro biržos kainos, arba vidutinės gamtinių dujų biržos kainos. Vidutinę biokuro kainą, vidutinę biokuro biržos kainą ir vidutinę gamtinių dujų biržos kainą, vadovaudamasi savo nustatyta tvarka, nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba).

Taryba, atsižvelgdama į Įstatymo nuostatas bei Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“, nuostatas, parengė ir pateikė viešajai konsultacijai Tarybos nutarimo „Dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekte numatyta vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarka ir sąlygos, kuriomis vadovaujantis Taryba nustato vidutinę gamtinių dujų biržos kainą.

Projektas buvo paskelbtas viešajai konsultacijai Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 20-9782) ir Tarybos interneto svetainėje. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2020 m. liepos 17 d. raštu Nr. 3-1126, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2020 m. liepos 30 d. raštu Nr. (2.30E-35)6V-1036, AB „Šiaulių energija“ 2020 m. liepos 28 d. raštu Nr. SD-1426 ir Pravieniškių pataisos namai – atviroji kolonija 2020 m. liepos 15 d. (reg. R1-9387) nurodė, kad pastabų Projektui neturi. UAB „GET Baltic“ 2020 m. liepos 17 d. raštu Nr. 2007-31 pateikė pastabas, į kurias buvo atsižvelgta. Pastabų ir pasiūlymų, pateiktų po viešosios konsultacijos, vertinimai ir argumentai pateikti prie šios pažymos pridedamoje derinimo pažymoje.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyrius siūlo Tarybai pritarti pateiktam nutarimo „Dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektui.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektas, 3 lapai.
2. Pastabų ir pasiūlymų, pateiktų viešajai konsultacijai dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo, derinimo pažyma, 2 lapai.

Šilumos ir vandens departamento

Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus vyr. specialistė

Inesa Zubovienė

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

**NUTARIMAS
DĖL VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR
SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus 2020 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“, Taryba **n u t a r i a**:

Patvirtinti Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašą (pridedama).

Tarybos pirmininkas

PATVIRTINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos
2020 m. d. nutarimu Nr. O3E-

VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarką ir sąlygas.
2. Aprašo tikslas – nustatyti skaidrius, aiškius ir objektyvius vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo principus.
3. Aprašas taikomas Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba), kuri, remdamasi šiuo Aprašu, nustato vidutinę gamtinių dujų biržos kainą ir skelbia ją viešai savo tinklalapyje iki kiekvieno mėnesio 20 dienos.
4. Apraše vartojamos šios sąvokos:
 - 4.1. **Gamtinių dujų biržos Lietuvos prekybos aikštelė** (toliau – Lietuvos prekybos aikštelė) – biržos prekybos vieta virtualiame Lietuvos prekybos taške, kuriame sudaromi pirkimo arba pardavimo sandoriai.
 - 4.2. **Dieninių sandorių rinka** – rinka, kurioje yra prekiaujama trumpalaikiais produktais.
 - 4.3. **Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina** – gamtinių dujų kaina, nustatoma vadovaujantis gamtinių dujų biržos operatoriaus pateikta informacija apie Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje konkrečiam pristatymo laikotarpiui.
5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme.

II SKYRIUS VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKA IR SĄLYGOS

6. Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina Lietuvos prekybos aikštelėje dieninių sandorių rinkoje įvykusiems sandoriams nustatoma vadovaujantis Aprašo 10 punktu.
7. Vidutinę gamtinių dujų biržos kainą sudaro žaliavos išlaidos.
8. Vidutinei gamtinių dujų biržos kainai nustatyti naudojami dujų biržos operatoriaus Tarybai teikiami duomenys pagal Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamentą, suderintą Tarybos 2019 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. O3E-718 „Dėl UAB GET Baltic prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento derinimo“, apie prekybos tarp rinkos dalyvių rezultatus, nurodant sandorio šalis, suprekautus kiekius ir kainas.
9. Informacijos, nurodytos Aprašo 8 punkte, teikimo Tarybai tvarką ir sąlygas nustato Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklės, patvirtintos Tarybos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių patvirtinimo“.
10. Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina nustatoma kaip vidutinė svertinė dieninių sandorių rinkoje, Lietuvos prekybos aikštelėje, konkrečiam pristatymo laikotarpiui sudarytų sandorių kaina ir apskaičiuojama pirkimo arba pardavimo kiekio ir kainos sandaugos sumą padalinant iš viso atitinkamai įsigyto arba parduoto dujų kiekio:

$$P_D = \frac{\sum (P_i \times Q_i)}{\sum Q_i}$$

P_D – vidutinė gamtinių dujų biržos kaina, Eur/MWh;

P_{LT} – įvykdyto sandorio pirkimo arba pardavimo kaina, Eur/MWh;

Q_{LT} – įvykdyto sandorio pirkimo arba pardavimo kiekis, MWh.

11. Taryboje nustatytos vidutinės gamtinių dujų biržos kainos taikomos taip, kaip numatyta Šilumos kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, ir Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše, patvirtintame Komisijos 2010 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. O3-202 „Dėl Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Asmenys, pažeidę šio Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Tarybos veiksmai ar neveikimas, įgyvendinant šį Aprašą, gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ, PATEIKTŲ VIEŠAJAI KONSULTACIJAI DĖL VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO, DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Pastaba, pasiūlymas	Pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	<p>UAB „GET Baltic“ 2020 m. liepos 17 d. raštu Nr. 2007-31</p>	
1.1	<p>UAB „GET Baltic“ (toliau – Operatorius) siūlo praplėsti 4.1 punkto sąvoką ir ją išdėstyti taip: „Gamtinių dujų biržos Lietuvos gamtinių dujų prekybos aikštelė (toliau – Lietuvos prekybos aikštelė) – Biržos prekybos vieta virtualiame Lietuvos prekybos aikštelėje taške, kuriojeiame sudaromi pirkimo arba pardavimo sandoriai.“</p>	Atsižvelgta
1.2	<p>Operatorius siūlo pakoreguoti 4.3 punkto nuostatą, vartojant Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme įtvirtintą gamtinių dujų biržos operatoriaus sąvoką, vietoje rinkos operatoriaus, taip pat įvedant patikslinimą, jog kaina nustatoma konkrečiam pristatymo laikotarpiui. Operatorius siūlo sąvoką išdėstyti taip: „Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina – gamtinių dujų kaina, nustatoma vadovaujantis gamtinių dujų rinkos biržos operatoriaus pateikta informacija apie Lietuvos gamtinių dujų prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje konkrečiam pristatymo laikotarpiui.“</p>	Atsižvelgta
1.3	<p>Operatorius siūlo pakoreguoti 8 punkto nuostatą, vartojant Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme įtvirtintą gamtinių dujų biržos operatoriaus sąvoką, vietoje rinkos operatoriaus ir išdėstyti taip: „Vidutinei gamtinių dujų biržos kainai nustatyti naudojami dujų rinkos biržos operatoriaus, kuriam Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamentu, patvirtintu Tarybos 2019 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. O3E-718 „Dėl UAB GET Baltic prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento derinimo“, nustatyta pareiga Tarybai teikti informaciją apie prekybos tarp rinkos dalyvių rezultatus, nurodant sandorio šalis, suprekiatus kiekius ir kainas.</p>	Atsižvelgta

1.4	<p>Operatorius siūlo pakoreguoti 10 punkto nuostatą, atsižvelgiant į tai, kad:</p> <p>1) dienos prieš parą ir einamosios paros produktais gamtinių dujų biržoje susietųjų pajėgumų skirstymo metu esant laisvųjų susietųjų pajėgumų yra prekiaujama, t.y. pavedimai pateikti pirkti ir/arba parduoti dujas pateikti vienoje iš prekybos aikštelių yra atvaizduojami ir gali būti realizuoti visose prekybos aikštelėse (Lietuvoje, bendroje Latvijos ir Estijos aikštelėje, Suomijoje), atitinkamai tarpvalstybinės prekybos atveju sandorio šalys yra skirtingose prekybos aikštelėse.</p> <p>2) Siekiant apskaičiuoti vienos iš prekybos aikštelių svartinį kainų vidurkį jį nustatant kaip visų pirkimo ir pardavimo sandorių, įvykdytų dieninių sandorių rinkoje, konkrečioje prekybos aikštelėje konkrečiam pristatymo mėnesiui, sandoriai, kuomet abi sandorio šalys yra vienoje prekybos aikštelėje turėtų didesnę svartinį svorį lyginant su sandoriais kuomet tik viena iš sandorio šalių yra prekybos aikštelėje, kurios svartinis vidurkis yra skaičiuojamas, atitinkamai vidutinė gamtinių dujų kaina neatitiktų realios situacijos.</p> <p>Operatorius siūlo sąvoką išdėstyti ir Vidutinę gamtinių dujų biržos kainą nustatyti taip: „Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina nustatoma kaip vidutinė svartinė dieninių sandorių rinkoje, Lietuvos prekybos aikštelėje, konkrečiam pristatymo laikotarpiui sudarytų sandorių kaina ir apskaičiuojama visų pirkimo ir arba pardavimo kiekio ir kainos sandaugos sumą padalinant iš viso atitinkamai įsigytų arba parduotų dujų kiekio: sandorių, įvykdytų dieninių sandorių rinkoje, Lietuvos prekybos aikštelėje konkrečiam pristatymo mėnesiui, svartinis kainų vidurkis:“</p>	Atsižvelgta
2.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2020 m. liepos 17 d. Nr. 3-1126	
2.1	Pastabų neturi	
3.	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2020 m. liepos 30 d. Nr. (2.30E-35)6V-1036	
3.1	Pastabų neturi	
4.	AB “Šiaulių energija“ 2020 m. liepos 28 d. raštu Nr. SD-1426	
4.1	Pastabų neturi	
5.	Pravieniškių pataisos namai – atviroji kolonija 2020 m. liepos 15 d. (reg. R1-9387)	
5.1	Pastabų neturi	

Parengė:

Šilumos ir vandens departamento

Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus vyr. specialistė

Inesa Zubovienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-08-18 Nr. O5E-638
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Inesa Zubovienė, Vyr. specialistė, Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyrius
Sertifikatas išduotas	INESA ZUBOVIENĖ, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-08-18 10:06:12 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-08-18 10:06:41 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-22 11:06:34 – 2022-07-21 11:06:34
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-05-22 11:50:44 iki 2023-05-22 11:50:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-08-18 10:33:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-08-18 10:33:45 Dokumentų valdymo sistema Avilys